

364

F

نام :

نام خانوادگی :

محل امضاء :

صبح پنج شنبه

۹۳/۱۱/۱۶



اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.

امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران  
وزارت علوم، تحقیقات و تئوری  
مژاعان سنجش آموزش کشور

## آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل – سال ۱۳۹۴

### مجموعه تاریخ و فلسفه علم – کد ۱۲۱۸

مدت پاسخگویی: ۲۱۰ دقیقه

تعداد سوال: ۱۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی	۳۰	۱	۳۰
۲	فیزیک	۲۵	۳۱	۵۵
۳	ریاضی	۲۵	۵۶	۸۰
۴	منطق	۲۵	۸۱	۱۰۵
۵	فلسفه	۲۵	۱۰۶	۱۳۰
۶	عربی	۲۵	۱۳۱	۱۵۵
۷	کلیات فرهنگ و تمدن اسلامی	۲۵	۱۵۶	۱۸۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

بهمن ماه – سال ۱۳۹۳

**PART A: Vocabulary**

**Directions:** Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark your answer sheet.

- 1- Before you ----- to the next question, you should take some time to make sure you're happy with your answers so far.  
 1) prescribe      2) precede      3) proceed      4) preface
- 2- My first day of babysitting was an absolute -----; the kids spilled food all over the kitchen and they wouldn't listen to anything I had to say.  
 1) invasion      2) enigma      3) condemnation      4) fiasco
- 3- We were very unhappy with the ----- way the moving company tossed our boxes into our new house.  
 1) haphazard      2) impatient      3) initial      4) neutral
- 4- The author used ----- when he said the dog was "as big as a house."  
 1) shortsightedness      2) hyperbole      3) precision      4) pretension
- 5- I never thought you would get so upset about such a ----- matter.  
 1) contradictory      2) consistent      3) colloquial      4) trivial
- 6- The police wondered about the man's ----- for committing the crime.  
 1) inhibition      2) motive      3) impact      4) inspiration
- 7- While most club members have agreed with the decision, I expect Ricky to ----- forcibly.  
 1) dissent      2) vanish      3) avoid      4) abate
- 8- "It is my firm -----," said the candidate, "that family farms must receive government help."  
 1) speculation      2) safeguard      3) conviction      4) deprivation
- 9- You'll have a better chance of finding that unusual word if you look it up in a/an ----- dictionary.  
 1) skilled      2) publicized      3) cultured      4) unabridged
- 10- Because the hikers planned to reunite at 4:00 P.M., they paused to ----- their watches.  
 1) illuminate      2) reinforce      3) synchronize      4) chronicle

**PART B: Cloze Passage**

**Directions:** Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark your answer sheet.

Herbicides, also commonly known as weed killers, are pesticides used to kill unwanted plants. Selective herbicides kill specific targets, (11) ----- the desired crop relatively unharmed. Some of these act by interfering with (12) ----- and are often synthetic mimics of natural plant hormones. Herbicides used to clear waste ground, industrial sites, railways and railway embankments are not selective (13) ----- all plant material with which they come into contact. Smaller quantities are used in forestry, pasture systems, and management of areas (14) ----- as wildlife habitat.

Some plants produce natural herbicides, (15) ----- the genus Juglans (walnuts), or the tree of heaven; such action of natural herbicides, and other related chemical interactions, is called allelopathy.

- |   |   |
|---|---|
| 11- 1) they leave      2) when left with            | 3) while leaving      4) by leaving                 |
| 12- 1) the weed of growth<br>3) the weed in growing | 2) the growth of the weed<br>4) the growing of weed |
| 13- 1) and kill      2) killer of                   | 3) to kill      4) which kill                       |

- |   |  |
|---|--|
| 14- 1) where set aside<br>3) that set aside | 2) in which they are set aside<br>4) set aside |
| 15- 1) either            2) such as         | 3) or                    4) includes           |

### PART C: Reading Comprehension:

**Directions:** Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4) and then mark the correct choice on your answer sheet.

#### PASSAGE 1:

Traditionally the philosophy of science has sought a definition of “scientific explanation,” but not a dictionary definition. A dictionary definition merely reports how scientists and others actually use the words “scientific explanation.” Traditional philosophy of science seeks a checklist of conditions that any scientific explanation should satisfy. When all are satisfied, the checklist guarantees the scientific adequacy of an explanation. In other words, the traditional approach seeks a set of conditions individually necessary and jointly sufficient for something’s being a scientific explanation. This “explicit” definition, or as it was sometimes called, this “explication” or “rational reconstruction” of the dictionary definition, would render the concept of scientific explanation precise and philosophically well-founded. An explicit definition gives the necessary and sufficient conditions for a thing, event, state, process, property to be an instance of the term defined. For example: “triangle” is explicitly defined as “plane figure having three sides.” Since the conditions are together sufficient, we know that everything which fulfills them is a Euclidean triangle and since the conditions are individually necessary, we know if just one is not satisfied by an item, it is not a Euclidean triangle. The beauty of such definitions is that they remove vagueness, and provide for maximally precise definitions.

#### 16-What is the author’s primary goal?

- 1) Elaborating on what scientific explanation is
- 2) Exploring the concept of philosophy of science
- 3) Making a distinction between explicit and implicit definitions
- 4) Persuading readers that dictionary definitions are faulty

#### 17-Based on traditional philosophy of science, what should a good scientific explanation satisfy?

- 1) Rational approaches
- 2) Explicit definitions
- 3) Dictionary definitions
- 4) A checklist of conditions

#### 18-What does “well-founded” in line 9 mean?

- 1) Well-built
- 2) Well-grounded
- 3) Well-informed
- 4) Well-adjusted

#### 19-What does the pronoun “one” in line 14 refer to?

- 1) Item
- 2) Triangle
- 3) Definition
- 4) Condition

#### 20-Which of the following best represents the author’s attitude toward dictionary definitions?

- 1) They could be used instead of scientific explanations.
- 2) They should be completely discarded.
- 3) They ought to undergo rational reconstruction.
- 4) They provide vague descriptions of terms such as a Euclidean triangle.

**PASSAGE 2:**

Karl Popper was among the most influential of twentieth-century philosophers of science, perhaps more influential among scientists, especially social scientists, than he was among philosophers. Popper is famous among philosophers for arguing that Hume's problem of induction is a sort of pseudo-problem, or at least a problem which should not detain either scientists or those who seek to understand the methods of science. The problem of induction is that positive instances don't seem to increase our confidence in a hypothesis, and the new riddle of induction is that we don't even seem to have a good account of what a positive instance is. These are not problems for science, according to Popper, since science is not, and should not be in the business of piling up positive instances that confirm hypotheses. Popper held that as a matter of fact, scientists seek negative evidence against, not positive evidence for, scientific hypotheses, and that as a matter of method, they are correct to do so. If the problem of induction shows anything, it shows that they should not seek to confirm hypotheses by adding to evidence for them. Instead good scientific method, and good scientists, seek only to falsify hypotheses, to find evidence against them, and when they succeed in falsifying, as inevitably they will (until science is "complete" – a state of affairs we won't be able to realize we have attained), scientists do and should go on to frame new hypotheses and seek their falsification, world without end.

Popper's argument for this methodological prescription (and the descriptive claim that it is what scientists actually do) begins with the observation that in science we seek universal generalizations and that as a matter of their logical form, "All Fs are Gs", they can never be completely confirmed, established, verified, since the (inductive) evidence is always incomplete; but they can as a matter of logic be falsified by only one counterexample. Of course as we have seen, logically speaking, falsification is no easier than verification, owing to the role of auxiliary assumptions required in the test of any general hypothesis.

**21- Which of the following would be the best title for the passage?**

- 1) Induction as a Pseudo-Problem
- 2) Karl Popper: A twentieth Century Philosopher
- 3) A Chaotic State of Affairs
- 4) The Right Scientific Method

**22- According to Popper, which of the following is true?**

- 1) The more positive evidence we collect, the better we can support a hypothesis.
- 2) Scientists should find negative evidence against a hypothesis.
- 3) Many scientists are not confident enough to solve scientific problems.
- 4) Every scientific problem is like a riddle to be solved.

**23- What does the word "held" in line 10 mean?**

- 1) Maintained
- 2) Contained
- 3) Referred
- 4) Suggested

**24- What does the pronoun "them" in line 14 refer to?**

- 1) Scientific methods
- 2) Good scientists
- 3) Hypotheses
- 4) Pieces of evidence

**25- Why is the claim that "All Fs are Gs" never completely verified?**

- 1) It is basically wrong to go after universal generalizations.
- 2) The process of falsification is much easier than that of verification.
- 3) It is extremely difficult to find sufficient instances to support it.
- 4) It is highly probable that one counter example will be found.

**PASSAGE 3:**

Although the earliest scientific ideas go back to early recorded history, physics as we know it today began with Galileo (1565-1642). Galileo and his successor Isaac Newton (1642-1727) created a revolution in scientific thought. The physics that developed over the next three centuries, reaching its culmination with the electromagnetic theory of light in the latter half of the 19th century, is now referred to as classical physics. By the turn of the century, it seemed that the physical world was very well understood. But in the early years of the twentieth century, new ideas and new experiments in physics indicated that some aspects of classical physics did not work for the tiny world of the atom or for objects traveling at very high speed. This brought on a second great revolution in physics, which gave birth to what is now called modern physics.

The primary goal of all sciences, including physics, is generally considered to be the ordering of the complex appearances detected by our senses – that is, an ordering of what we often refer to as the “world around us.” Many people think of science as a mechanical process of collecting facts and devising theories. This is not the case. Science is a creative activity that in many respects resembles other creative activities of the human mind.

**26- According to the passage, physics did not begin until-----.**

- 1) early recorded history
- 2) the time of Galileo
- 3) the 20th century
- 4) the formulation of the electromagnetic theory

**27- Which of the following could classical theories of physics NOT explain?**

- |                          |                           |
|--------------------------|---------------------------|
| 1) Recorded history      | 2) Newton's experiments   |
| 3) The world of the atom | 4) Electromagnetic theory |

**28- The age of classical physics dated from about-----.**

- |                 |                 |
|-----------------|-----------------|
| 1) 1564 to 1642 | 2) 1564 to 1900 |
| 3) 1850 to 1900 | 4) 1642 to 1727 |

**29-What does the word “tiny” in line 8 mean?**

- |          |               |           |                |
|----------|---------------|-----------|----------------|
| 1) Small | 2) Mysterious | 3) Hidden | 4) Astonishing |
|----------|---------------|-----------|----------------|

**30-The author of the passage defines the “complex appearances detected by our senses” (line 12) as our-----.**

- |                         |                          |
|-------------------------|--------------------------|
| 1) eye, ear, and nose   | 2) visions of the future |
| 3) knowledge of physics | 4) environment           |

**فیزیک:**

۳۱-اگر یک هواپیما در صفحه قائم، مسیری سهمنی گون شبیه حرکت یک پرتابه را به سمت بالا طی کند، مسافران احساس ... می‌کنند و اگر در صفحه قائم یک حرکت شیرجه در مسیری سهمنی گون انجام دهد، مسافران احساس ... می‌کنند.

- (۱) افزایش وزن ، کاهش وزن
- (۲) کاهش وزن ، افزایش وزن
- (۳) کاهش وزن ، بی وزنی
- (۴) افزایش وزن ، افزایش وزن

۳۲- با دوران چارچوب مرجع، کدام کمیت یا کمیت‌ها تغییری نمی‌کنند؟

- (۱) مقدار کار یک نیرو در یک جایگایی معین
- (۲) مولفه‌های بردار سرعت
- (۳) مولفه‌های تانسور گشتاور ماند یک جسم صلب
- (۴) مولفه‌های میدان الکتریکی

۳۳- هنگامی که یک اتوموبیل بدون سر خوردن ترمز کرده و متوقف می‌شود، انرژی جنبشی آن ... شده و تبدیل به حرارت می‌گردد.

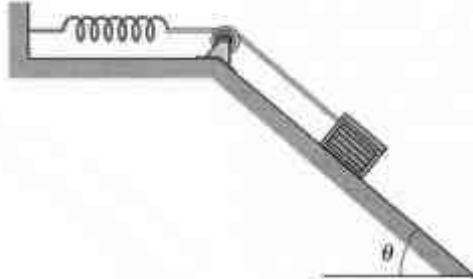
- (۱) صرف غلبه بر نیروی اصطکاک ایستایی در لاستیک‌های چرخ اتوموبیل
- (۲) صرف غلبه بر نیروی اصطکاک جنبشی در لاستیک‌های چرخ اتوموبیل
- (۳) صرف غلبه بر نیروی اصطکاک ایستایی در لاستیک‌های چرخ و نیروی مقاومت هوا
- (۴) صرف غلبه بر نیروی مقاومت هوا در مقابل حرکت اتوموبیل

۳۴- مردی به جرم  $75\text{ kg}$  سوار بر یک ارابه به جرم  $45\text{ kg}$  است. ارابه روی جاده مستقیمی با سرعت ثابت  $3\text{ m/s}$  در حرکت است. این مرد با پرش عمودی از ارابه خارج می‌شود. تندی ارابه چند متر بر ثانیه تغییر می‌کند؟

- (۱) صفر
- (۲)
- (۳)
- (۴)
- (۵)

۳۵- در شکل زیر جعبه‌ای به جرم  $9\text{ kg}$  روی سطح شیبدار بدون اصطکاکی با زاویه شیب  $\theta = 30^\circ$  قرار دارد و توسط نخی که از روی قرقره ثابتی می‌گذرد به فنر سبکی با ثابت فنر  $k = 100\text{ N/m}$  متصل است. در هنگامی که فنر در حالت ناکشیده است جعبه از حالت سکون رها می‌شود. تندی جعبه وقتی روی سطح شیبدار به اندازه  $30\text{ cm}$  به سمت پایین حرکت کرده تقریباً چند متر بر ثانیه است؟

$$g = 9.8 \text{ m/s}^2$$



- (۱)  $0.97$
- (۲)  $1.39$
- (۳)  $2.02$
- (۴)  $2.21$

۳۶- معادله حرکت ذره‌ای به جرم  $5\text{ kg}$  در لحظه دلخواه  $t$  به شکل  $\vec{r}(t) = 2t^2 \hat{i} - (3t + t^2) \hat{j} + 2t^3 \hat{k}$  است. گستاخ وارد بر ذره نسبت به مبدا مختصات، در لحظه  $t = 1\text{ s}$  کدام است؟ کمیت‌ها در سیستم واحدی SI داده شده است.

$$10 \left( 17\hat{i} - 12\hat{j} - 3\hat{k} \right) \quad (1)$$

$$10 \left( 17\hat{i} - 4\hat{j} + 4\hat{k} \right) \quad (2)$$

$$20 \left( -7\hat{i} - 2\hat{j} + 2\hat{k} \right) \quad (3)$$

$$20 \left( -7\hat{i} - 4\hat{j} + 5\hat{k} \right) \quad (4)$$

۳۷- ذره‌ای به جرم  $200\text{ g}$  با تنیدی اولیه  $20\text{ m/s}$  تحت زاویه  $60^\circ$  نسبت به افق پرتاب می‌شود. بزرگی تکانه زاویه‌ای پرتابه در نقطه اوج نسبت به نقطه اولیه پرتاب چند  $\text{kg} \cdot \text{m}^2/\text{s}^2$  است؟

$$80 \quad (1)$$

$$60 \quad (2)$$

$$40 \quad (3)$$

$$30 \quad (4)$$

۳۸- کدام عبارت نادرست است؟

(۱) بار الکتریکی که در یک رعد و برق بین آبر و زمین مبادله می‌شود، از مرتبه‌ی کیلوکولن است.

(۲) بار الکتریکی ذخیره شده روی یک دستگاه واندوگراف، از مرتبه‌ی میکروکولن است.

(۳) نیروی جاذبه‌ای که الکترون‌های یک فنجان آب به پروتون‌های فنجان آب دیگری که در فاصله‌ی ده متری از آن قرار دارد وارد می‌کنند، با نیروی جاذبه گرانش زمین و خورشید تقریباً برابر است.

(۴) اگر می‌توانستیم بارهای مثبت و منفی بدن خود را از هم جدا کنیم، مقدار بارهای مثبت یا منفی از مرتبه‌ی یک گیگاکولن می‌گردید

۳۹- یک تسمه باردار به عرض  $60\text{ cm}$  با سرعت  $40\text{ m/s}$  میان یک چشم بار و یک کره در حرکت است. تسمه با آهنگ  $120\mu\text{A}$  بار را به کره منتقل می‌کند. چگالی بار سطحی روی تسمه چند کولن بر مترمربع است؟

$$1.8 \times 10^{-6} \quad (1)$$

$$1.8 \times 10^{-4} \quad (2)$$

$$5 \times 10^{-6} \quad (3)$$

$$5 \times 10^{-4} \quad (4)$$

۴۰- بار الکتریکی  $Q$  درون استوانه قائم توپری به شعاع  $9\text{ mm}$  و ارتفاع  $2\text{ m}$  به طور یکنواخت توزیع شده است. اگر میدان الکتریکی بحرانی برای شکست الکتریکی در هوای اطراف این استوانه  $3 \times 10^6 \text{ N/C}$  باشد، حداقل مقدار  $Q$  باید چقدر باشد تا شکست الکتریکی در محیط اطراف این استوانه رخ دهد؟

- (۱)  $10\text{nC}$
- (۲)  $10\mu\text{C}$
- (۳)  $3\text{nC}$
- (۴)  $3\mu\text{C}$

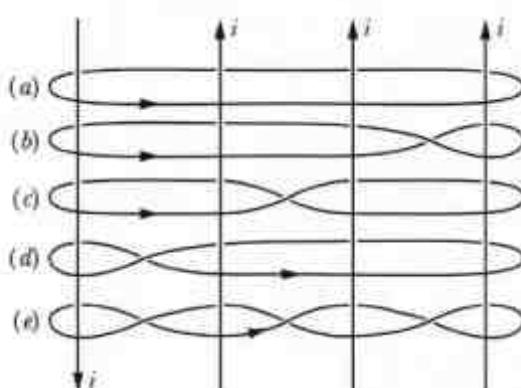
۴۱- اگر در اتم هیدروژن، به جای نیروی جاذبه کولنی بین الکترون و پروتون، نیروی جاذبه گرانشی بین آن دو مسئول تشکیل اتم هیدروژن بود، در آن صورت شعاع اتم هیدروژن ... می‌بود.

- (۱) از مرتبه‌ی قطر متظومه شمسی
- (۲) از شعاع عالم بزرگتر
- (۳) از مرتبه‌ی قطر کره زمین
- (۴)  $10^{33}$  برابر مقدار کنونی آن

۴۲- اگر بدانیم پتانسیل الکتریکی یک سطح دو بعدی مقداری ثابت است، در باره این سطح لزوماً چه می‌توان نتیجه گرفت؟

- (۱) میدان الکتریکی در تمام نقاط این سطح بر آن سطح عمود است.
- (۲) میدان الکتریکی در تمام نقاط این سطح صفر است.
- (۳) میدان الکتریکی در تمام نقاط این سطح بر آن سطح عمود و مقدار آن ثابت است.
- (۴) این سطح رسانای الکتریکی است.

۴۳- در شکل زیر چهار سیم با شدت جریان یکسان و پنج مسیر بسته آمپری (a) تا (e) که به دور آنها کشیده شده نشان داده شده است. حاصل انتگرال  $K_i = \oint \vec{B} \cdot d\vec{s}$  روی هر یک از این پنج مسیر در



جهت‌های نشان داده شده در کدام رابطه صدق می‌کنند؟

$$K_d > K_a = K_e > K_b > K_c \quad (1)$$

$$K_d > K_a = K_e > K_c > K_b \quad (2)$$

$$K_a = K_d > K_e = K_b > K_c \quad (3)$$

$$K_a = K_d > K_e = K_c > K_b \quad (4)$$

**۴۴- کدام عبارت نادرست است؟**

- (۱) میدان الکتریکی در نقاط واقع بر سطح خارجی هر کره باردار یکنواخت، در حالت تعادل الکترواستاتیک، لزوماً بر آن سطح عمود است.
- (۲) میدان الکتریکی در نقاط واقع بر سطح خارجی هر رسانا در حالت تعادل الکترواستاتیک، لزوماً بر آن سطح عمود است.
- (۳) میدان گرانشی در نقاط واقع بر سطح خارجی هر جسم کروی یکنواخت، لزوماً بر آن سطح عمود است.
- (۴) میدان گرانشی در نقاط واقع بر سطح خارجی هر جسم در حالت تعادل است، لزوماً بر آن سطح عمود است.

**۴۵- قانون سوم نیوتون در کدام مورد، لزوماً صادق نیست؟**

- (۱) نیروی الکتریکی که دو نوزیع بار الکتریکی با چگالی‌های بار وابسته به زمان به یکدیگر وارد می‌کنند.
- (۲) نیروی مغناطیسی که دو سیم مستقیم موازی حامل جریان الکتریکی به یکدیگر وارد می‌کنند.
- (۳) نیروی مغناطیسی که دو بار الکتریکی نقطه‌ای متحرک به یکدیگر وارد می‌کنند.
- (۴) نیروی الکتریکی که دو بار الکتریکی نقطه‌ای متحرک به یکدیگر وارد می‌کنند.

**۴۶- بنا بر کدام قانون، تک قطبی مغناطیسی وجود ندارد؟**

(۱) قانون فارادی

(۲) قانون گاووس برای میدان مغناطیسی

(۳) قانون ماکسول - آمپر

(۴) قانون بقای بار الکتریکی

**۴۷- امواج صوتی که یک فرستنده ساکن پلیس گسیل می‌کند توسط اتومبیلی که در حال نزدیک شدن به ایستگاه پلیس است بازتابیده می‌شود. کدام عبارت نادرست است؟**

- (۱) از ترکیب امواج ارسالی از ایستگاه و بازتابی از اتومبیل، موج ضربانی ایجاد می‌شود.
- (۲) از ترکیب امواج ارسالی از ایستگاه و بازتابی از اتومبیل، موج ایستاده ایجاد می‌شود.
- (۳) فرکانس امواج بازتابی از اتومبیل بزرگتر از فرکانس امواج ارسالی از ایستگاه است.
- (۴) سرعت انتشار امواج بازتابی از اتومبیل برابر سرعت انتشار امواج ارسالی از ایستگاه است.

**۴۸- فواره‌ای با سوراخی ریز، جریان آب را به طور عمودی به هوا می‌فرستد. که در یک لحظه مفروض ارتفاع آبی که در هواست نسبت به سطح فواره برابر  $h$  است. در این لحظه، مرکز جرم آب در هوا در چه ارتفاعی از سطح فواره قرار دارد؟**

$$\frac{h}{3} \quad (۱)$$

$$\frac{h}{2} \quad (۲)$$

$$\frac{2h}{3} \quad (۳)$$

$$\frac{3h}{4} \quad (۴)$$

۴۹- اهمیت کار ژول در مورد گرما این بود که نشان داد ...

- (۱) اصطکاک، گرمای ویژه را تغییر نمی‌دهد.
- (۲) نظریه کالریک نمی‌تواند گرمای حاصل از نیروی اصطکاک را توجیه و تبیین کند.
- (۳) مقدار معینی انرژی مکانیکی را می‌توان به مقدار معینی گرما تبدیل کرد.
- (۴) برای افزایش مقدار معینی در دما برای جرم‌های یکسان از اجسام مختلف، مقدارهای متفاوتی از گرما نیاز است.

۵۰- نویسنده‌گان مقاله معروف به EPR به دنبال نشان دادن چه موضوعی بودند؟

- (۱) ناموضعیت کوانتومی گزیر ناپذیر است.
- (۲) توصیف مکانیک کوانتومی از واقعیت فیزیکی، کامل نیست.
- (۳) اصل عدم قطعیت منجر به تناقض می‌شود.
- (۴) توصیف مکانیک کوانتومی از واقعیت فیزیکی، تناقض‌آمیز است.

۵۱- هدف از طرح آزمایش فکری گریه شروعینگر این بود که نشان دهد ...

- (۱) مساله اندازه‌گیری یک شبه مسئله است.
- (۲) مساله اندازه‌گیری مربوط به شعور است و مستقیماً به فیزیک ربطی ندارد.
- (۳) می‌توان با تفکیک جهان کوانتومی و جهان کلاسیکی، مساله اندازه‌گیری را حل کرد.
- (۴) تفکیک جهان به جهان کوانتومی و جهان کلاسیکی نمی‌تواند مساله اندازه‌گیری را حل کند.

۵۲- هدف ماکسول از طرح آزمایش فکری شیطانک ماکسول این بود که نشان دهد ...

- (۱) برگشت ناپذیری ترمودینامیکی به صورت احتمالی و نه قطعی درست است.
- (۲) برگشت ناپذیری ترمودینامیکی درست نیست و به تناقض منجر می‌شود.
- (۳) برگشت ناپذیری در سطح آماری درست نیست و منجر به تناقض می‌شود.
- (۴) برگشت ناپذیری در سطح ترمودینامیکی فقط با فرض یک موجود متافیزیکی مانند شیطانک درست است.

۵۳- از دیدگاه فیزیک قرن نوزدهم (فیزیک پیش از نسبیت خاص) کدام عبارت در مورد این درست است؟

- (۱) بهترین محیط برای انتقال نور هوا است، پس جنس اتر باید چیزی شبیه هوا باشد.
- (۲) فرض وجود اتر ثابتی از عدم توجه کافی به تجربه بوده که در آزمایش مایکلسون – مورلی این فرض باطل شد.
- (۳) چون محیط‌های مادی معمولی مثل هوا برای انتقال امواج عرضی با سرعت زیاد مناسب نیست، پس جنس اتر از جنس محیط‌های مادی مانند هوا نیست.
- (۴) کشف نظری ماکسول که نور یک موج الکترومغناطیسی است، نشانگر آن است که محیط اتری وجود ندارد. بعدها این کشف نظری در تجربه هم تایید شد.

**۵۴- کدام عبارت نادرست است؟**

- (۱) به دلیل متناهی بودن سرعت نور، جسم کاملاً صلب وجود ندارد.
- (۲) بسامد نوری که به یک آینه متحرک می‌تابد، قبل و بعد از بازتاب متفاوت است.
- (۳) اتساع زمان در نسبیت خاص، به این که ساعتها دارای شتاب صفر یا غیر صفر باشند، بستگی ندارد.
- (۴) اتساع زمان برای ساعتهایی که عمود بر امتداد دید ما حرکت می‌کنند، اتفاق نمی‌افتد.

**۵۵- کدام عبارت در مورد اصل هم ارزی اینشتین و پیامدهای آن نادرست است؟**

- (۱) در یک میدان گرانشی، تندی نور در همه نقاط میدان، یکسان نیست.
- (۲) در یک آزمایشگاه در حال سقوط آزاد (مانند آزمایشگاه فضایی) تمامی اجسام با شتاب یکسان سقوط می‌کنند.
- (۳) قوانین فیزیک در یک چارچوب مرجع ثابتدار در فضای بین ستاره‌ای، دقیقاً با قوانین فیزیک در چارچوب مرجع ساکن روی یک جسم گرانشی دار یکسان است.
- (۴) در یک سفینه فضایی در حال سقوط آزاد، فضانوردان با هیچ آزمایش مکانیکی در داخل سفینه نمی‌توانند شتاب خود را آشکار کنند.

**ریاضی:**

**۵۶- مقدار  $\lim_{(x,y) \rightarrow (2,-2)} \frac{4-x^2}{y+2}$  کدام است؟**

(۱) -۴

(۲) ۰

(۳) ۱

(۴) وجود ندارد.

**۵۷- بازه همگایی سری  $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \left(\frac{x-1}{x}\right)^n$  کدام است؟**

(۱)  $(\frac{1}{2}, +\infty)$ (۲)  $[\frac{1}{2}, +\infty)$ (۳)  $(0, +\infty)$ (۴)  $[1, +\infty)$

-۵۸ - ریشه‌های معادله  $(z+1)^5 + z^5 = 0$  روی کدام خط قرار دارند؟

$$x = \frac{1}{5} \quad (1)$$

$$x = \frac{1}{2} \quad (2)$$

$$x = -\frac{1}{5} \quad (3)$$

$$x = -\frac{1}{2} \quad (4)$$

-۵۹ - صفحه مماس بر سطح  $z = x^2y^2$  در کدام نقاط  $(x, y)$  بر خط  $x = y$  عمود است؟

$$(-\sqrt{2}, \sqrt{2}), (\sqrt{2}, -\sqrt{2}) \quad (1)$$

$$\left(-\frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}\right), \left(\frac{\sqrt{2}}{2}, -\frac{\sqrt{2}}{2}\right) \quad (2)$$

$$\left(-\frac{\sqrt{2}}{2}, \frac{\sqrt{2}}{2}\right), \left(\sqrt{2}, -\frac{\sqrt{2}}{2}\right) \quad (3)$$

$$\left(-\frac{\sqrt{2}}{2}, -\sqrt{2}\right), \left(\frac{\sqrt{2}}{2}, \sqrt{2}\right) \quad (4)$$

-۶۰ - فرض کنید  $f$  در همسایگی  $a$  تعریف شده و  $f''(a)$  بیوسته باشد. در این صورت مقدار

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a+h) + f(a-h) - 2f(a)}{h^2}$$

$$\frac{1}{2}f''(a) \quad (1)$$

$$f''(a) \quad (2)$$

$$2f''(a) \quad (3)$$

(4) موجود نیست.

-۶۱ - طول منحنی  $\vec{r}(t) = \left(\frac{t}{\sqrt{2}}\right)\vec{i} + \left(\frac{t^3}{6} + \frac{1}{2t}\right)\vec{j} - \left(\frac{t}{\sqrt{2}}\right)\vec{k}$  در بازه  $[1, 2]$  کدام است؟

$$\frac{7}{6} \quad (1)$$

$$\frac{11}{6} \quad (2)$$

$$\frac{4}{3} \quad (3)$$

$$\frac{17}{12} \quad (4)$$

- ۶۲ - معادله خط مماس بر منحنی  $x^{\frac{1}{4}} + y^{\frac{3}{4}} = 2$  در نقطه (۱، ۱) کدام است؟

$$x + 3y = 4 \quad (1)$$

$$x - 3y = -2 \quad (2)$$

$$-x + 3y = 2 \quad (3)$$

$$3x + y = 4 \quad (4)$$

- ۶۳ - مقدار  $\lim_{x \rightarrow 0} \int_x^{tx} \frac{\sin(tx)}{x^3} dt$  کدام است؟

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

$$1 \quad (2)$$

$$\frac{3}{2} \quad (3)$$

$$2 \quad (4)$$

- ۶۴ - مساحت سطح حاصل از دوران منحنی  $y = 1 + \cos x$  حول محور x ها بر بازه  $[0, \pi]$  کدام است؟

$$\int_0^\pi \pi(1 + \cos x)\sqrt{1 + \sin^2 x} dx \quad (1)$$

$$\int_0^\pi 2\pi(1 + \cos x)\sqrt{1 + \sin^2 x} dx \quad (2)$$

$$\int_0^\pi 2\pi x\sqrt{1 + \cos^2 x} dx \quad (3)$$

$$\int_0^\pi 2\pi x\sqrt{1 + \sin^2 x} dx \quad (4)$$

- ۶۵ - به ازای کدام مقدار a تابع  $f(x) = \begin{cases} \left(\frac{\sin x}{x}\right)^{\frac{1}{x}}, & 0 < x \leq \frac{\pi}{2} \\ a, & x = 0 \end{cases}$  راست دارد؟

$$0 \quad (1)$$

$$1 \quad (2)$$

$$\frac{1}{e} \quad (3)$$

$$e \quad (4)$$

- ۶۶- مقدار  $\iint_S \vec{F} \cdot \vec{n} d\sigma$  کدام است که در آن  $\vec{F}(x,y,z) = x^2\vec{i} + 2y\vec{j} + 4z^2\vec{k}$  و  $S$  سطح کل استوانه

$x^2 + y^2 \leq 4$  و  $0 \leq z \leq 2$  بودار قائم یکه رو به خارج سطح می باشد.

۱)  $8\pi$

۲)  $4\pi$

۳)  $32\pi$

۴)  $8\pi$

- ۶۷- مقدار  $I = \int_0^\pi \sqrt{1 - \sin x} dx$  کدام است؟

۱)  $2(\sqrt{2} - 1)$

۲)  $2(\sqrt{2} + 1)$

۳)  $2\sqrt{2}$

۴)  $\sqrt{2} + 1$

- ۶۸- به ازای چه مقادیری از  $a$  و  $b$  ماکسیمم موضعی تابع  $f(x) = \frac{ax+b}{(x-1)(x-4)}$  در نقطه  $x=2$  مساوی ۱

است؟

۱)  $a=1, b=1$

۲)  $a=-1, b=0$

۳)  $a=1, b=0$

۴)  $a=0, b=1$

- ۶۹- مقدار سری  $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{3n(n-1)}$  کدام است؟

۱) ۱

۲)  $\frac{2}{3}$

۳)  $\frac{1}{2}$

۴)  $\frac{1}{3}$

- ۷۰ -  $f$  تابعی دوبار مشتق پذیر است که  $f'(0) = 1$  و  $f''(0) = 1$ . مقدار  $\int_0^1 (f'(x) - xf''(x))dx$  کدام است؟

- ۱ (۱)  
۲ (۲)  
 $\frac{1}{2}$  (۳)  
۰ (۴)

- ۷۱ - مقدار انتگرال  $\int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{\sin^3 x}{\cos^4 x} dx$  کدام است؟

- $\frac{1}{4}$  (۱)  
 $\frac{1}{12}$  (۲)  
 $\frac{5}{12}$  (۳)  
 $\frac{7}{12}$  (۴)

- ۷۲ - مقدار  $\tanh(\ln x)$  که در آن  $x > 0$ ، کدام است؟

- ۱ (۱)  
۱ (۲)

$$\frac{x^r - 1}{x^r + 1} \quad (۳)$$

$$\frac{x^r}{x^r + 1} \quad (۴)$$

- ۷۳ - ضریب  $x^4$  در بسط مک لورن  $\sin(e^x - 1)$  کدام است؟

- $\frac{5}{24}$  (۱)  
 $\frac{1}{6}$  (۲)  
 $-\frac{5}{24}$  (۳)  
 $-\frac{1}{6}$  (۴)

-۷۴ - حاصل  $\lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^n e^{-\frac{1}{n}} \tanh n$  کدام است؟

(۱)

(۲) وجود ندارد.

(۳)

(۴)

-۷۵ اگر  $z = e^{\frac{r\pi i}{\Delta}}$ ، حاصل  $1 + z + z^2 + z^3 + \dots + z^{\Delta} + z^{\Delta+1} + z^{\Delta+2} + \dots + z^{2\Delta}$  کدام است؟

(۱)  $r e^{\frac{r\pi i}{\Delta}}$ (۲)  $-r e^{\frac{r\pi i}{\Delta}}$ (۳)  $-r e^{\frac{-r\pi i}{\Delta}}$ (۴)  $r e^{\frac{-r\pi i}{\Delta}}$ 

-۷۶ مقدار  $\oint_C xy dx + (x-y) dy$  در  $D = \{(x,y) | 0 \leq x \leq 1, 1 \leq y \leq 3\}$  مرز ناحیه C کدام است؟

جهت مثلثاتی است؟

(۱) ۴

(۲) ۳

(۳) ۲

(۴) ۱

-۷۷ مقدار  $\lim_{x \rightarrow \infty} \left( \frac{1}{x^2} - \frac{1}{x^2 \sec x} \right)$  کدام است؟

(۱) ۲

(۲) ۰

(۳)  $\frac{1}{2}$ 

(۴) ۱

-۷۸ حجم جسم D محدود به صفحه  $y = x^2$  و رویه  $y+z=4$  در  $\frac{1}{4}$  اول فضای کدام است؟

(۱)  $\frac{128}{15}$ (۲)  $\frac{134}{11}$ (۳)  $\frac{106}{15}$ (۴)  $\frac{77}{15}$

- ۷۹ انتگرال  $\int_1^4 \int_{\sqrt{x}}^2 f(x,y) dy dx$  کدام است؟

$$\int_0^1 \int_0^{y^2} f(x,y) dx dy \quad (1)$$

$$\int_1^2 \int_{y^2}^4 f(x,y) dx dy \quad (2)$$

$$\int_0^1 \int_1^4 f(x,y) dx dy + \int_1^2 \int_{y^2}^4 f(x,y) dx dy \quad (3)$$

$$\int_1^2 \int_1^{y^2} f(x,y) dx dy \quad (4)$$

- ۸۰ اگر  $\frac{\partial^2 f}{\partial s^2}$  در  $2 \leq t \leq 4$  و  $1 \leq s \leq t$  مقدار  $y = t + 2s$  و  $x = 2t - 3s$  ،  $f(x,y) = \frac{4x+y}{y-4x}$  کدام است؟

۱۱۲ (۱)

۱۱۴ (۲)

۱۱۶ (۳)

۱۱۸ (۴)

#### منطق:

- ۸۱ از میان اقسام دلالت‌ها، کدام دلالت مورد توجه منطق قرار می‌گیرد؟

۴) علمی

۳) عقلی

۲) طبیعی

- ۸۲ اگر تحدب عارض بر سطح گردد، در این حالت:

(۱) عرضی، بوسیله قائم بر ذات شده است.

(۳) عرضی، عارض بر جوهر است.

- ۸۳ مفهومی که بر همه افراد و مصادیقش به طور یکسان صدق نکند چه نام دارد؟

(۱) کلی متواتری      (۲) کلی مشکک      (۳) کلی عقلی      (۴) کلی طبیعی

- ۸۴ بین «شکل و غیر مثبت» و «غیر سفید و غیر سیاه» به ترتیب نسبت عموم و خصوص ..... و نسبت عموم و خصوص ..... برقرار است.

(۱) من وجه - مطلق      (۲) مطلق - من وجه      (۳) من وجه - من وجه      (۴) مطلق - مطلق

- ۸۵ نسبت بین مثلث و متساوی الاضلاع در میان نسب اربع کدام است؟

(۲) تساوی      (۳) تابیان

(۴) عموم و خصوص من وجه

(۱) تابیان

- ۸۶ نسبت بین نقیض عام و خاص من وجه چیست؟

(۱) تابیان جزئی

(۳) عموم و خصوص من وجه

(۴) اعم از عموم و خصوص مطلق

- ۸۷ «بر جوانی ام افسوس می‌خورم» و «نه هر که آینه سازد، سکندری داند» به ترتیب لفظ مرکب ..... و

لفظ مرکب ..... هستند.

(۱) انسایی - خبری      (۲) خبری - انسایی      (۳) انسایی - انسایی

- ۸۸ تعریف خفاش به «طائِر و لود» (پرنده زاینده) چه نوع تعریفی است؟

(۴) حد ناقص      (۳) رسم ناقص

(۱) شرح الاسم

- ۸۹- انحناء و استقامت که عارض بر خط می‌شوند از کدام دسته عرضها محسوب می‌شوند؟  
 ۱) کیفیت‌های محسوس بصری  
 ۲) کیفیت‌های مختص به کمیات  
 ۳) کیفیت نفسانی راسخ در نفس  
 ۴) کیفیت‌های استعدادی
- ۹۰- تعریف ذاتی به «هو الذی لا يمکن رفعه عن الشئ وجوداً و توهماً» چه اشکالی دارد؟  
 ۱) مشتمل بر دور است.  
 ۲) تعریف به اخض و اخض است.  
 ۳) تعریف به اعم است و مانع نیست.  
 ۴) تعریف به اعم است و مانع نیست.
- ۹۱- کدام گزینه از اقسام کلی ذاتی نیست?  
 ۱) فصل مشهوری  
 ۲) جنس عالی  
 ۳) جنس  
 ۴) نوع
- ۹۲- معقولات ثانیه چیست?  
 ۱) صورتی است ذهنی مشابه امر محسوس  
 ۲) صفات مشترک صور جزئی است.  
 ۳) صوری است عقلی که مستفاد از کلیات طبیعی است.  
 ۴) صوری است عقلی که مستفاد از اعیان موجودات است.
- ۹۳- «کاتب بالقوه» عرض ..... انسان و «چهار زاویه داشتن» عرض ..... مربع می‌باشد.  
 ۱) مفارق - عام      ۲) لازم ماهیت - خاص      ۳) عام - مفارق  
 ۴) خاص - لازم
- ۹۴- اختلاف دو قضیه در کم و کیف و جهت، چه نامیده می‌شود؟  
 ۱) تضاد  
 ۲) تناقض  
 ۳) داخل تحت تضاد  
 ۴) تضاد
- ۹۵- «همه سرنوشتیان کشته غرق شدند» چه نوع قضیه‌ای است?  
 ۱) خارجیه  
 ۲) مخصوصه  
 ۳) ذهنیه  
 ۴) طبیعیه
- ۹۶- در قضایای حملیه، اتصاف ذات موضوع به وصف عنوانی چه نامیده می‌شود?  
 ۱) محمول تضمنی  
 ۲) محمول اندراجی  
 ۳) عقد الوضع  
 ۴) عقد الحمل
- ۹۷- کدام گزینه بر قضیه‌ی متکثر دلالت نمی‌کند?  
 ۱) همه دانشجویان، چهل نفر هستند.  
 ۲) جز سعید همه دانشجویان آمدند.  
 ۳) تنها ذات‌هایی واجب است.  
 ۴) اگر مومنی صدقه بپردازد، هم نزد خداوند دارای اجراست و هم نزد مردم.
- ۹۸- قضایای «این شئ یا معدن است یا غیر طلا» و «این جسم یا فلز است یا شبه فلز» به ترتیب عبارتند از:  
 ۱) مانعة الجمع - مانعة الخلو  
 ۲) مانعة الخلو - مانعة الجمع  
 ۳) مانعة الخلو - مانعة الجمع  
 ۴) مانعة الجمع - مانعة الجمع
- ۹۹- از نظر قدماء، عکس نقیض «هیچ درختی غیرگیاه نیست». عبارت است از:  
 ۱) بعضی گیاهان، غیر درخت‌اند.  
 ۲) هر غیرگیاهی، غیر درخت است.  
 ۳) هیچ گیاهی، غیر درخت نیست.  
 ۴) بعضی گیاهان، غیر درخت نیستند.
- ۱۰۰- نوع قضیه «روز پدید نمی‌آید مگر اینکه خورشید طلوع کند» عبارت است از: قضیه شرطیه ....
- ۱۰۱- آیا ممکن است زوایای مثلثی، مساوی دو قائمه باشد؟ بلی به امکان ...  
 ۱) عام  
 ۲) خاص  
 ۳) اخض  
 ۴) سلبی
- ۱۰۲- قیاس «هر کاتبی انسان است» و «هر انسانی حیوان است»، پس «بعضی حیوان‌ها کاتباند». قیاس افتراقی شکل ..... می‌باشد.
- ۱۰۳- «دو خط AB و AC شعاع‌های یک دایره‌اند، بنابراین با هم مساوی‌اند»، قیاس ..... نامیده می‌شود.  
 ۱) مفصل النتایج  
 ۲) مرکب  
 ۳) ضمیر  
 ۴) مساوات

۱۰۴- در قیاس ذیل، چه مغالطه‌ای وجود دارد؟  
خشت از گل ساخته شده است، گل برای ساختن دیوار نامناسب است پس خشت برای ساختن دیوار نامناسب است.

(۱) عدم تکرار حد وسط

(۳) توهمندی ترکیب و سوء تأثیر

۱۰۵- کدام گزینه درباره قضایای زیر صحیح است؟

«دو جسم نمی‌توانند در یک مکان باشند» و «گلستان دست نوشته‌ی سعدی است»

(۱) مختیلات - مقبولات (۲) وهمیات - یقینات (۳) اولیات - مشهورات (۴) مسلمات - مظنونات

فلسفه:

۱۰۶- موضوع بخش طبیعی از فلسفه‌ی قدیم با موضوع سمعاع طبیعی چه تفاوتی دارد؟

(۱) موضوع بخش طبیعی، «مطلق جسم» است ولی موضوع سمعاع طبیعی، «جسم مطلق» است.

(۲) موضوع بخش طبیعی، «جسم مطلق» است ولی موضوع سمعاع طبیعی، «مطلق جسم» است.

(۳) موضوع بخش طبیعی، اجسام خاص است ولی موضوع سمعاع طبیعی، «مطلق جسم زنده» است.

(۴) موضوع بخش طبیعی، «جسم مطلق» است ولی موضوع سمعاع طبیعی، اجسام خاص است.

۱۰۷- طبق نظریه ویلیام جیمز تنها دلیل برای اینکه بگوییم «چیزی حقیقی است» کدام است؟

(۱) دارای تأثیر مثبت در احساسات ما باشد.

(۲) مؤثر و کارآمد باشد.

(۳) برای حیات معنوی و اخلاقی سودمند باشد.

(۴) عقلانی قابل - نفی و اثبات باشد.

۱۰۸- محور اصلی فلسفه اگزیستانسیالیسم چیست؟

(۱) آزادی انسان در برابر خود و خدا

(۲) اصالت عمل و پیروزی در عمل به عنوان ملاک صدق گزاره‌ها

(۳) اختیار انسان در ساختن خویش و رقم زدن سرنوشت خویش

(۴) فقدان اختیار و آزادی انسان و سلب مسئولیت از انسان

۱۰۹- فلسفه اسلامی، قبل از ملاصدرا و اثبات حرکت جوهری، حرکت را در کدام مقولات عرضی، ممکن و جایز می‌دانستند؟

(۱) مقولات آین - وضع - کم - کیف

(۳) مقولات کم - کیف - وضع - اضافه

۱۱۰- منظور از اصطلاح نفس‌الامر در ملاک صدق قضایا چیست؟

(۱) عالم واقعیت خارجی

(۳) عالم امر که همان مثل معلقه است.

۱۱۱- مراد از تشکیک خاصی چیست؟

(۱) شدت و ضعفی که از مفاهیم کمی حاصل می‌شود.

(۲) مشکک مفهومی است که صدق آن بر افراد خود یکسان باشد.

(۳) همان کثرتی است که در وجود به دلیل تنوع ماهیات پدید می‌آید.

(۴) دو وجود عینی که از هم مستقل نباشند و هر کدام مرتبه‌ای از دیگری باشد.

۱۱۲- مفاهیمی مانند، علت و معلول، وحدت و کثرت، وجوب و امکان ... در کدام یک از اقسام مفاهیم کلی طبقه‌بندی می‌شوند؟

(۱) کلی طبیعی (۲) مقولات اولیه (۳) مقولات ثانیه فلسفی (۴) مقولات ثانیه منطقی

۱۱۳- معروف‌ترین انتقاد بر برهان وجودشناسی از طرف گیست و کدام است؟

(۱) کانت قائل بود که وجود آن نوع صفتی نیست که بتواند جزء تعریف یک مفهوم باشد.

(۲) توماس اکوئینی که قائل است فقط خداست که علت خود یعنی مبداء قائم به ذات است.

(۳) اسپینوز قائل بود که وجود موجود الهی آشکارا قابل انکار نیست.

(۴) دکارت، خدا صفات شخصی ندارد، زیرا او موجودی مستقل یا جدا از جهان نیست.

- ۱۱۴- نظریه اصالت وجود غیر مادی از کیست و به چه اصلی قائل است؟
- (۱) از لاک است و به عدم امکان شناخت ماهیت جواهر و نیز انحصر شناخت به کیفیات جواهر قائل است.
  - (۲) از افلاطون است و اشیاء جزئی را تمونه‌ها و مصادیقی از طبقات اموری کلی می‌داند که اشیاء جزئی از آن طبقات به شمار نمی‌آید.
  - (۳) از بارکلی است و به وجود عقل و روحی قائل است که صاحب تصورات و حافظ و ناظر آن‌ها باشد.
  - (۴) از دکارت است و مفهوم یک وجود کامل را بسط داده و نتیجه می‌گیرد که تصور این مفهوم فقط معلول وجودی است واجد کمالاتی که خود آن مفهوم نشان می‌دهد.
- ۱۱۵- مطابق نظریه فلسفه اسلامی ملاک احتیاج به علت چیست؟
- (۱) امتناع ذاتی
  - (۲) حدوث زمانی
  - (۳) حدوث ذاتی
  - (۴) امکان ذاتی و یا فقر وجودی
- ۱۱۶- فاعلیت حق متعال در اداره عالم و صدور افعال الهی بنا بر نظر ملاصدرا از کدام نوع است؟
- (۱) بالتسخیر
  - (۲) بالعنایه
  - (۳) بالقصد
  - (۴) بالرضا
- ۱۱۷- شیخ اشراق (شهاب الدین سهروردی) جسم را چگونه تعریف کرده است؟
- (۱) جوهر مرکب از ماده و صورت
  - (۲) جوهری که قابل اشاره حسی باشد.
  - (۳) جوهر شاغل حیز در مکان
  - (۴) جوهر ممتد در ابعاد سه گانه
- ۱۱۸- با کدام قاعده فلسفی می‌توان وجود عالم مثال (ملکوت) را اثبات کرد؟
- (۱) ضرورت علی
  - (۲) الواحد
  - (۳) نظام احسن
  - (۴) امکان اشرف
- ۱۱۹- مقصود قائلین به اتحاد عاقل و معقول چیست؟
- (۱) اتحاد عالم با معلوم بالذات
  - (۲) اتحاد عین با ذهن
  - (۳) اتحاد عین با ذهن
- ۱۲۰- به اعتقاد حکماء مشائی، علم حق تعالی به عالم (ماسوی) چگونه تبیین می‌شود؟
- (۱) بوسیله صورت‌های عقلی و کلی که از لوازم ذات می‌باشند.
  - (۲) بوسیله تحصیل صور اشیاء اعم از کلی و جزئی
  - (۳) بوسیله اتحاد علم حق تعالی با مراتب تشکیکی عالم (ماسوی)
  - (۴) بوسیله علم حضوری به صورتهای جزئی و تفصیلی
- ۱۲۱- نسبت همه موجودات به وجود واجب چگونه است؟
- (۱) مستقل
  - (۲) ربطی
  - (۳) عین‌الربط
  - (۴) رابط
- ۱۲۲- در کدام یک از اقسام شناخت، امکان راه یافتن خطأ وجود ندارد؟
- (۱) علم حضوری
  - (۲) علم حضوری
  - (۳) علم قطعی
  - (۴) علم مع الواسطه
- ۱۲۳- ذهن انسان از کجا با مفاهیم علت و معلول آشنا شده است؟
- (۱) نیاز و احتیاج خود به سایر موجودات
  - (۲) درک وابستگی آثار درونی به خود
  - (۳) ملاحظه‌ی دائمی تقارن میان پدیده‌ها
- ۱۲۴- از نظر فلسفی، اسناد فعل واحد به اراده‌ی دو فاعل در چه صورت ممکن است؟
- (۱) فاعل جانشینی باشد.
  - (۲) تمام شوون یکی مستند به دیگری باشد.
  - (۳) در عرض یکدیگر، موثر در انجام فعل فرض شوند.
  - (۴) اسناد به یکی از آن دو حقیقی باشد و به دیگری مجازی
- ۱۲۵- کلید حل اشکال مطابقت علوم حضوری با متعلقات آن‌ها را کجا باید جستجو نمود؟
- (۱) در جایی که بر متعلق ادراک به علم حضوری اشراف یابیم
  - (۲) در جایی که بر صورت ادراکی به علم حضوری اشراف یابیم
  - (۳) در جایی که بر صورت ادراکی و نیز بر متعلق ادراک، اشراف وجدانی یابیم
  - (۴) در جایی که بر صورت ادراکی و نیز بر متعلق ادراک اشراف حضوری یابیم

۱۲۶- مقصود از فاعل حق چیست؟

- (۱) موجود معینی انحصاراً معلول را ایجاد می‌کند و جانشین پذیر نیست.
- (۲) علی که وجود معلول وابستگی حقيقی به آن دارد و منحصر به خداوند نیست.
- (۳) مجموعه‌ی تمام عواملی که واقعیت معلول به آن‌ها وابستگی دارد به شرط اجتماع
- (۴) فاعلی که خودش نیاز به ایجاد کننده ندارد و این قسم فاعل منحصر به ذات مقدس الهی است.

۱۲۷- عقیده کدام فیلسوف در باب ضرورت علی همانند عقیده امام محمد غزالی است؟

- (۱) ارسطو
- (۲) لایب نیتس
- (۳) دیوید هیوم
- (۴) توماس اکویناس

۱۲۸- قضایایی تجربی چه نیازی به حکم عقل مستقل تجربه دارند؟

- (۱) جهت تصور موضوع و محمول
- (۲) برای اثبات ضرورت و کلیت
- (۳) جهت تحلیل مفهومی موضوع و محمول
- (۴) برای تصدیق ثبوت موضوع برای محمول

۱۲۹- کدام عبارت در مورد عقول عرضیه صادق است؟

- (۱) با غیر خود اشتراک نوعی دارد ولی عدد آن‌ها ثابت نیست.
- (۲) با غیر خود اشتراک نوعی ندارد ولی عدد آن‌ها ثابت است.
- (۳) با غیر خود اشتراک نوعی داشته ولی عدد آن‌ها ثابت است.
- (۴) با غیر خود اشتراک نوعی نداشته ولی عدد آن‌ها ثابت نیست.

۱۳۰- ملاک صدق و کذب قضایای اخلاقی و حقوقی چیست؟

- (۱) تأثیر در رسیدن به اهداف مطلوب
- (۲) انتزاع شایستگی و بایستگی از آن‌ها
- (۳) انطباق با واقعیات نفس‌الامری
- (۴) تامین میل و رغبت و رأی اعتبار کننده‌ی آن‌ها

عربی:

■■ اقرء النصوص التالية ثم اجب عن الاسئلة (١٤٣ - ١٤١)

النص الأول:

كان لظهور كتاب مفاتيح العلوم للخوارزمي الكاتب في نشرة المستشرق فان فلوتن في ليدن سنة الف وثمانمائة وخمس وسبعين أول مرّة بنصّه العربي، ابْذَان بِانْفَتَاح الْبَحْثُ الْعَلْمِيِّ الْجَادُ عَلَى دراسة المصطلحات التي ضمّها الكتاب و في قراءة منظمة لتصنيف العلوم عند المسلمين، ابْيَان ازدهار الحضارة الإسلامية في القرن الرابع الهجري / العاشر الميلادي. فقد أثارت موضوعات الكتاب دهشة عظيمة لدى المستشرقين من المعينين بالعلوم و تاريخها حتى كان محوراً عجيباً لمراجعات و قراءات تتصل بتفاصيل كل علم من العلوم عند المسلمين كما تناوله الخوارزمي الكاتب. و لم تكن دوائر الاستشراق تعرف مضمون الكتاب قبل ذلك التاريخ في منتصف العقد الاخير من القرن التاسع عشر على الرغم من المعلومات عن الكتاب و مؤلفه في نشرة غوستاف فلوجل الكاملة لكشف الظنون عن اسامي الكتب و الفنون لحاجي خليفة الذي اشار اليه بصراحة كما عرفه المقريزى في كتابه الخطط. لكن الاشارة المقتضبة في الطبعة الاولى لكتاب الادب العربي للمستشرق كارل بروكلمان في ويمار سنة الف وثمانمائة وسبعين كانت تنبئها لقيمة مفاتيح العلوم و مؤلفه... و يتضح من كل هذا ان الخوارزمي قصد الى جمع كل ما تيسر لديه من مصطلحات مستعملة في كل علم من العلوم و لم يرد ان يفلسف تلك العلوم كما فعل الفارابي اي من منظور الانتفاع بكتاب مفاتيح العلوم حصره في اداء وظيفة الدليل في كشف الالفاظ المستعملة في كل علم يجاهه المتعلم او الراغب في معرفتها.

١٣١ - من اعنى بنشر المفاتيح في المرة الاولى؟

- (١) فلوتن (٢) فلوجل (٣) بروكلمان (٤) حاجي خليفه

١٣٢ - متى انفتح البحث العلمي الجاد في مصطلحات العلوم عند المستشرقين؟

- (١) بعد سنة ١٨٩٥ (٢) بعد سنة ١٨٩٠

- (٤) بعد ان طبع كتاب حاجي خليفه طبعا كاملا (٣) في القرن العاشر الميلادي

١٣٣ - عين ما تراه صحيحا!

- (١) لم يذكر المقرizi في خططه كتاب الخوارزمي

- (٢) ما جاء في كتاب كارل بروكلمان ذكر عن الخوارزمي و كتابه

- (٣) لم يكن احد ان يعرف كتاب المفاتيح قبل منتصف العقد الاخير من القرن التاسع عشر

- (٤) اشار حاجي خليفه في كتابه كشف الظنون الى كتاب المفاتيح للخوارزمي الكاتب

١٣٤ - عين ما تراه مغلوطا؟

- (١) جمع صاحب المفاتيح في كتابه جميع مصطلحات العلوم

- (٢) اراد الخوارزمي ان يفسف في العلوم كما فعل الفارابي في كتابه

- (٣) يريد صاحب مفاتيح العلوم ان يربى متعلمي العلوم تصانيف البارزة في كل علم من العلوم

- (٤) بحث الخوارزمي في كتابه بحثا شاملا في مصطلحات العلوم المستعملة

١٣٥ - ما معنى «في منتصف العقد الاخير من القرن التاسع عشر» في النص المذكور؟

- (١) در اوخر قرن نوزدهم (٢) در نيمه قرن نوزدهم

- (٤) در نيمه دهه آخر قرن نوزدهم (٣) در نيمه دوم قرن نوزدهم

**النص الثاني:**

ليس في ايدينا معلومات دقيقة عن طفولة البيروني، و لما كانت ولادته في أسرة مجهلة لا صيت لها و لا شوكة و لا مكانة فان هذا قد ضاعف جهلنا بتلك الفترة من حياته؛ بيد اتنا يمكن ان نخمن انه امضى ايام طفولته في منطقة خوارزم في احدى قرى جرجانية او كاث. توجه في بادئ الامر الى الكتاتيب و طفق يتعلم منذ نعومة اظفاره و كان شديد الحرص على تعلم العلوم المختلفة حتى قال في الصيدنة: و قد حظيت في غريزتي منذ حداثتي بفرط الحرص على اقتناء المعرف بحسب السن و الحال. ثم ذكر دليلا على ذلك فقال: و يكفي شاهدا عليه ان روميا حل ارضنا فكنت أجئ بالحبوب و البزور و الثمار و النبات و غيرها و أسائه عن اسمائها بلغته و احررها. و قال في هذا المجال: و قد مكنني في صبابه عمري من الانبساط لخدمة العلم. لقد افاد المترجم له من اساتذة تلك الديار حتى بلغ سن الشباب... ولد البيروني صباح يوم الخميس الثالث من ذي الحجة سنة اثنين و ستين و ثلاثة و مات في ليلة الجمعة في الثاني من رجب سنة اربعين و اربعمائة.

١٣٦ - لماذا ليست لنا معلومات كافية عن ايام طفولة البيروني؟

- (١) لأننا لا نعرف مكان ولادته

- (٢) لأنه ولد في أسرة خاملة الذكر

- (٣) لأنه امضى ايام طفولته في منطقة خوارزم

- (٤) لأنه لم تصل اليانا معلومات دقيقة عن هذه الفترة من حياته

**١٣٧ - جعل البيروني يتعلم ..... .**

- (١) بعد ان قدم الى كتابة مدينة خوارزم
- (٢) بعد اقتتاء المعرف الاولى
- (٣) منذ عنفوان الشباب
- (٤) بعد اساتذة مسقط رأسه

**١٣٨ - ما قال البيروني في كتابه الصيدن?**

- (١) ان الروم احتل ارضنا
- (٢) تعلمت من اساتذة ديار خوارزم حتى بلغ سني مبلغ الشباب
- (٣) كنت شديد الحرص على تعلم العلوم و تحصيل المعرف
- (٤) كنت قد صنفت كتابا من قبل في علم النبات (في الحبوب والبذور والثمار وغيرها)

**١٣٩ - مات البيروني و هو ابن ..... .**

- (١) ثمان و سبعين سنة
- (٢) سبع و ثمانين سنة
- (٣) تسعة و ستين سنة
- (٤) سبعين سنة

**النص الثالث:**

في مقدمات صناعة الهندسة: هذه الصناعة تسمى باليونانية جومطريا و هي صناعة المساحة؛ و اما الهندسة فكلمة فارسية معربة و هي بالفارسية «اندازه» اي المقاييس. قال الخليل: المهندس الذي يقدر مجري القني و مواضعها حيث تحفر و هو مشتق من الهندسة و هي فارسية فصيরت الزاي سينا في الاعراب لانه ليس بعد الدال زاي في كلام العرب. و قال بعضهم هي اعراب «انديشه» اي الفكرة و ليس ذلك ب صحيح فان في بعض كلام الفرس «اندازه با اختر شماري باید» اي الهندسة يحتاج اليها مع احكام النجوم. و قد يقع هذا الاسم على تقدير المياه كما قال الخليل لانه نوع من هذه الصناعة و جزء لها. و كتاب الاسطعسات هو كتاب اقليدس في اصول هذه الصناعة و الاسطعس هو الشئ البسيط الذي منه يتراكب المركب كالحروف التي يتراكب الكلام و كالواحد الذي منه يتراكب العدد و قد يسمى الاسطعس الركن و الاسطعسات الاربعة هي النار و الهواء و الماء و الارض و تسمى العناصر.

**١٤٠ - عين الخيار المغلوط!**

- (١) فن المساحة هو الهندسة
- (٢) الهندسة كلمة معربة مشتقة من اندازه
- (٣) الهندسة نوع من صناعة تقدير المياه
- (٤) قال بعض اللغويين الهندسة مشتقة من انديشه

**١٤١ - ماذا يقول الخليل في الهندسة؟**

- (١) يقول الهندسة مشتقة من الهندزه الفارسية
- (٢) هو لا يعتبر اشتقاق الهندسة من انديشه صحيح
- (٣) في رأيه الهندسة اما مشتقة من اندازه او من انديشه
- (٤) هو يقول: من يقضى على النجوم فهو يحتاج الى الهندسة

**١٤٢ - عین ما تراه مغلوطا!**

- (١) لا ترى في كلام العرب بعد الدال الزاي
  - (٢) في تعریب الهندزه صارت الزاي بالسین
  - (٣) قد توجد حرف الزاي بعد الدال في كلام العرب
  - (٤) جومطريا هو فن المساحة ولكن قد يقع على تقدير مجري القني
- ١٤٣ - عین الخيار الغلط في الاستطسات وفق النص المذكور؟**

- (١) العناصر الاربعة
- (٢) الكلام البسيط او المركب
- (٣) كتاب اصول الهندسة لاقليدس
- (٤) قد يستعمل بمعنى الاركان

**■ ■ عین الاصح في ترجمة العبارات التالية (١٤٧ - ١٤٤)****١٤٤ - «لم يك دیتحدث اليه حتی ذکر صباح کله»:**

- (١) تقریبا با او حرف نمی زد، مگر در باره کل خاطرات توجواني اش.
- (٢) هنوز با او سخن نگفته بود که همه خاطرات کودکی اش را به یاد آورد.
- (٣) تقریبا بلافاشه پس از گفتگو با او خاطرات کودکی اش را کاملا به یاد آورد.
- (٤) با او سخن نگفت تا اینکه همه خاطرات کودکی اش را یک به یک بیان کرد.

**١٤٥ - «و من الغريب ان الاتجاه العلماني ما ان بلغ ذروته حتى بدأ يهبط و يتراجع بسرعة»:**

- (١) غير قابل قبول آنکه لایسم به محض اوج گرفتن، سقوط کرد و به سرعت عقب نشست.
- (٢) عجیب آنکه توجه به علم گرایی تا به اوج خود رسید، فرو افتاد و سریعا به جای اول خود برگشت.
- (٣) عجیب آنکه سکولاریسم هنوز به اوج خود نرسیده، شروع به افول کرد و به سرعت شروع کرد به عقب نشینی
- (٤) شگفت آنکه رویکرد سکولاریسم به محض اینکه به اوج خود رسید، اندک اندک فروکش کرد و به سرعت عقب نشست.

**٦ - «كان الإيرانيون منذ أن عرفوا الإسلام من أشد الامم تمسكا به و أكثرهم حماسة فيه»:**

- (١) ایرانیان از زمانی که اسلام را شناختند، نگهدارترین و پرشورترین مردمان نسبت به آن بودند.
- (٢) ایرانیان در مقایسه با دیگر امتها از زمان آشنایی با اسلام، متمستک تر و پرشورتر بودند.
- (٣) ایرانیها به محض اینکه اسلام را شناختند، به شدت بدان چنگ زدند و بیشترشان در راه اسلام حماسه آفریدند.
- (٤) ایرانیها از زمانی که اسلام را شناختند، خیلی بدان تعصب ورزیدند و با سور و حرارت زیاد در حفظ آن کوشیدند.

**١٤٧ - «كان صاحبنا الفتى قد انفق اربعه اعوام في الازهر و كان يعدها اربعين عاما»:**

- (١) ارباب جوانمرد ما مخارج چهار سال الازهر را پرداخت، ولی به اندازه چهل سال کفایت کرد.
- (٢) ریس جوان ما چهار سال در الازهر انفاق کرد، ولی ادعامی کرد چهل سال این کار را کرده است.
- (٣) دوست نوجوان ما چهار سال در الازهر هزینه کرد، حال آنکه فکر می کرده به اندازه چهل سال هزینه کرده است.
- (٤) دوست نوجوان ما چهار سال را در الازهر سپری کرد، ولی در نظر او این چهار سال چهل سال می نمود.

■ ■ المسائل الصرفية و النحوية (١٤٨ - ١٥٥) :

١٤٨ - عين نوع الأفعال المعتلة باعتبار حروفها الأصلية: وعد - قال - رمى - وفي

- (١) مثال - اجوف - ناقص - لفيف
- (٢) لفيف - ناقص - اجوف - مثال
- (٣) اجوف - مثال - لفيف - ناقص
- (٤) اجوف - لفيف - مثال - ناقص

١٤٩ - كم اوزان الأفعال الثلاثية المزيدة؟

- (١) ثلاثة عشر وزنا
- (٢) عشرون وزنا
- (٣) عشرة اوزان
- (٤) خمسة اوزان

١٥٠ - عين ما تراه مغلوطاً!

- (١) يبني اسم الآلة من الفعل الثلاثي المتعددي
- (٢) لا تبني اوزان المبالغة الا من الثلاثي و اوزانها سماعية
- (٣) يبني فعل المجهول من كلّ الأفعال سواء كانت متعدديا او لازما
- (٤) يبني المجهول من اللازم ان كان بعده ظرف او مصدر او متعدديا بالحرف

١٥١ - بالنسبة الى اسم التفضيل، اي الخيار هو الصحيح كاملا؟

- (١) اكبر - اوفر - اعور - اهيف - اصدق
- (٢) ايمن - اكبر ايمانا - ابيض - ازرق - كسلام
- (٣) كبير - اسود - اعرج - اعمى - اشد تخاصما
- (٤) احرض - احلي - اجمل - افضل - اشد بياضا

١٥٢ - عين ما تراه مغلوطاً في المعدود!

- (١) رأيت آلاف جنديا يرأسهم عشرة قائد
- (٢) ذهبت الى السوق و اشتريت اربعة اقمصة و حديقتين اثنين و عشرين قلما لا ولادي
- (٣) في هذا البيت احدى عشرة غرفة و لكل غرفة نافذتان فلهذا البيت اثنتان و عشرون نافذة
- (٤) هناك في السماء ملايين كوكب لا يرى اكثرهم الا في الليل المظلم و عند صور الفلكلة هو ثمان و اربعون صورة

١٥٣ - عين الجواب الصحيح من حيث الاعراب!

- (١) الحق لا يصير باطل و النور لا يضحي ظلام
- (٢) عسى الكرب ان يكون وراءه فرج
- (٣) اكتشف العلماء اكتشافاتا كثيرة افادوا بها البشرية
- (٤) من حيث ان العالم فانيا يجب على الناس ان لا يتلقوا بحطاميه

١٥٤ - عين النعت الحقيقي!

- (١) اكتسي نفسه بثوب ممزق
- (٢) جاء الرجلُ الكثيرُ علمه
- (٣) رأيت علاماً عالمة امه
- (٤) سمعت شاعراً ينشد

١٥٥ - « هر كجا برويد، به شما ملحق می شوند»؛ عين الخيار الصحيح لهذه العبارة الشرطية! »:

- (١) حينما تذهب يلحق بكم
- (٢) حينما تذهبون يلحقونكم
- (٣) اينما تذهب يلحق بكم
- (٤) اينما تذهبوا يلحقوا بكم

کلیات فرهنگ و تمدن اسلامی:

- ۱۵۶- از توابع مثلثاتی مشهور زیر، کدامیک از ابداع مسلمانان است؟
- (۱) تابع ظل (تائزانت)
  - (۲) تابع جیب (سینوس)
  - (۳) تابع جیب تمام (کسینوس)
  - (۴) تابع سهم
- ۱۵۷- در مسأله چگونگی نسبت و وفاق بین دین و عقل، رای و نظر ابن رشد چه بود؟
- (۱) بین دین و عقل نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است و دین از عقل کلی تر و عقل زیر مجموعه دین است.
  - (۲) بین دین و عقل نسبت عموم و خصوص منوجه برقرار است و باید موارد اشتراک و اختلافشان را تفکیک کرد.
  - (۳) بین دین و عقل اختلاف نیست، بلکه اختلاف در فهم کسانی است که مقاصد حکما را درک نکرده‌اند.
  - (۴) بین دین و عقل هیچ وفاقي نیست، زیرا مبادی و مبانی آنها با هم اختلاف بنیادی دارد.
- ۱۵۸- اصلی‌ترین تصور منجمان گذشته درباره حرکت سیارات چه بوده است؟
- (۱) همه سیارات بر گرد زمین حرکت می‌کنند.
  - (۲) همه سیارات بر گرد زمین به طور یکنواخت حرکت می‌کنند.
  - (۳) سیارات بر گرد مرکز فلك خویش و به طور یکنواخت حرکت می‌کنند.
  - (۴) همه سیارات بر گرد فلك خویش به طور یکنواخت حرکت نمی‌کنند.
- ۱۵۹- کارهای محاسباتی منجمان مسلمان درباره سیارات در چه دوره‌ای پیشرفت پیشتری داشته است؟
- (۱) صفوی
  - (۲) تیموریان
  - (۳) ایلخانان
  - (۴) آل بویه
- ۱۶۰- کدامیک از آثار زیر در زمرة آثار نجومی خواجه نصیرالدین طوسی قرار نمی‌گیرد؟
- (۱) رساله معینیه
  - (۲) زیج ایلخانی
  - (۳) التذكرة النصیرية
  - (۴) کشف القناع عن اسرار شکل القطاع
- ۱۶۱- اصطلاح «قبة الارض» در جغرافیای دوره اسلامی چه معنایی دارد؟
- (۱) نقطه وسط ربع مسکون روی استوا
  - (۲) بلندترین نقطه کره زمین
  - (۳) نقطه مرکزی مدینه النبی
  - (۴) قطب شمال زمین
- ۱۶۲- در کدام علم درباره ویژگی‌های هندسی نور در آینه‌های مقعر و محدب پژوهش می‌شد؟
- (۱) علم آینه‌های معوج
  - (۲) علم آینه‌های هذلولی
  - (۳) علم آینه‌های سوزان
  - (۴) علم آینه‌های سهموی
- ۱۶۳- ابوالوفا بوزجانی به چه طریق معادلات درجه چهارم به صورت  $q = px^3 + px^2$  را حل کرد؟
- (۱) ترسیم هندسی سهمی و هذلولی
  - (۲) محاسبه معادلات سهمی و هذلولی
  - (۳) اینجاچه تحت تأثیر جهانشناسی ..... که در آن هنگام در اندلس رواج داشت، منظومه‌ای تنها مبتنی بر افلاک ..... پیشنهاد کرد.
  - (۴) اینجاچه تحت تأثیر جهانشناسی ..... که در آن هنگام در اندلس رواج داشت، منظومه‌ای تنها مبتنی بر افلاک ..... پیشنهاد کرد.
- ۱۶۴- کدام دو طبیب اسلامی درباره وجود یا عدم منفذی میان دو بطن چپ و راست قلب اختلاف داشتند؟
- (۱) ابن ججل و رازی
  - (۲) ابن ججل و ابن سینا
  - (۳) رازی و ابن سینا
  - (۴) رازی و ابن نفیس
- ۱۶۵- چه کسی در تمدن اسلامی پیش از همه بر ماهیت مجسم و واقعی افلاک تأکید کرد؟
- (۱) خوارزمی
  - (۲) ابن هیثم
  - (۳) بیرونی
  - (۴) بتانی
- ۱۶۶- کدام دو طبیب اسلامی درباره وجود یا عدم منفذی میان دو بطن چپ و راست قلب اختلاف داشتند؟
- (۱) ابن ججل و رازی
  - (۲) ابن ججل و ابن سینا
  - (۳) رازی و ابن سینا
  - (۴) رازی و ابن نفیس
- ۱۶۷- کدامیک از نظریه‌های طبی دوره اسلامی با نظریه‌های کیهان‌شناختی یونانی در ارتباط بود؟
- (۱) نظریه گردش خون
  - (۲) تعداد منافذ قلب
  - (۳) نظریه اخلات اربعه
  - (۴) نظریه عناصر اربعه
- ۱۶۸- کدام گزینه نشان‌دهنده تلاقی چشم‌اندازهای کیمیایی و احکام نجومی است؟
- (۱) تبدیل مس به طلا به واسطه طالع سعد
  - (۲) حوادث آزمایشگاهی بر اثر طالع نحس
  - (۳) ایجاد فلزات بر اثر سیارات
  - (۴) ایجاد موجودات زنده بر اثر طالع بروج

- ۱۶۹- ابن سینا برای توضیح ادامه حرکت پرتابه پس از جدا شدن از پرتاب کننده چه نظریه‌ای مطرح کرد؟  
 ۱) نظریه حرکت طبیعی: جسم به سمت مکان طبیعی خود حرکت می‌کند.  
 ۲) نظریه فرار از خلا: هوا به سرعت پشت جسم پرتاب شده را پر می‌کند و آن را به جلو حرکت می‌دهد.  
 ۳) نظریه قسری: هر جسمی می‌تواند بر خلاف طبیعت خود حرکت داده شود.  
 ۴) نظریه میل: جسم متوجه از محرك چیزی می‌گیرد که جسم را حرکت دهد.
- ۱۷۰- کدام عبارت درباره ابومنوان عبدالملک دانشمند مسلمان اندلسی درست است؟  
 ۱) از خاندان ابن زهر بزرگترین پزشک بالینی پس از رازی و مؤلف کتاب التیسیر فی المداواة و التدبیر است.  
 ۲) از خاندان ابن زهر، برجسته‌ترین دائرةالمعارف نویس طبی اندلسی و مؤلف کتاب الکلیات فی الطب است.  
 ۳) از دانشمندان برجسته در موضوع داروسازی و مؤلف کتاب الادویة المفردة است.  
 ۴) از پزشکان مشهور در موضوع جراحی و مؤلف کتاب التصیر لمن عجز عن التأله است.
- ۱۷۱- ترتیب رسمی سیارات نسبت به زمین در نجوم اسلامی چه بود؟  
 ۱) خورشید، ماه، عطارد، زهره، مریخ، زحل و مشتری  
 ۲) ماه، عطارد، زهره، خورشید، مریخ، مشتری و زحل  
 ۳) عطارد، زهره، ماه، خورشید، مشتری، مریخ و زحل  
 ۴) ماه، خورشید، عطارد، زهره، مریخ، مشتری و زحل
- ۱۷۲- کدامیک از آثار نجومی زیر به منابع هندی مسلمان در این باره نزدیک‌تر است?  
 ۱) زیج خوارزمی      ۲) زیج سند هند      ۳) زیج ایلخانی      ۴) زیج خاقانی
- ۱۷۳- نام ابزار علمی عبدالرحمن خازنی و کاربردش چه بود؟  
 ۱) ذات الشعوبین، رصد ارتفاع ستارگان  
 ۲) طبق المناطق، اندازه‌گیری زمان  
 ۳) ذات الحلق، معاينة گلوبی بیمار  
 ۴) میزان‌الحكمة، اندازه‌گیری چگالی اجسام
- ۱۷۴- در نهضت ترجمه متنون علمی به عربی در قرون دوم تا چهارم، بیشترین ترجمه از چه زبان‌های بود؟  
 ۱) یونانی و پهلوی      ۲) سانسکریت و سریانی      ۳) سریانی و یونانی      ۴) سانسکریت و پهلوی
- ۱۷۵- مدل‌های غیر بطلیموسی مراغه برای حل کدام اسکال در مدل‌های بطلیموس طراحی شدند؟  
 ۱) اشکال ممثّل      ۲) اشکال معدل المسیر      ۳) اشکال خارج مرکز      ۴) اشکال تدویر
- ۱۷۶- مؤلف کتاب مصارع الفلاسفه کیست و موضوع آن چیست؟  
 ۱) خواجه نصیرالدین طوسی - در نقد و رد آراء ضد فلسفی امام محمد غزالی  
 ۲) خواجه نصیرالدین طوسی - در دفاع از آراء فلاسفه  
 ۳) محمدبن عبدالکریم شهرستانی - در نقد و رد آراء فلسفی فارابی  
 ۴) محمدبن عبدالکریم شهرستانی - در نقد و رد آراء فلسفی ابن سینا
- ۱۷۷- یکی از روش‌های آموزشی در میان مسلمانان که امروزه روشی پیشرفت‌هه تلقی می‌شود عبارت است از:  
 ۱) سمع      ۲) قرائت      ۳) مناظره      ۴) املاء
- ۱۷۸- آثار کدامیک از دانشمندان زیر شاهکار تحقیق در تاریخ اقوام و عقاید شناخته می‌شود؟  
 ۱) طبری      ۲) ابن حزم اندلسی      ۳) شهرستانی      ۴) ابو ریحان بیرونی
- ۱۷۹- کدام دانشمند مسلمان تحقیقات نور شناختی را در جهان اسلام به اوج خود رساند؟  
 ۱) ابن هیثم      ۲) کمال الدین فارسی  
 ۳) خواجه نصیرالدین طوسی      ۴) قطب الدین شیرازی
- ۱۸۰- پس از مسجد مهمترین مرکز آموزشی مسلمانان چه نام داشت؟  
 ۱) مدرسه      ۲) بیت‌الحکمه      ۳) دارالعلم  
 ۴) زاویه با خانقه

www.isijournal.net